

Další obdivuhodná jubilatova vlastnost a schopnost, o které, domnívám se, málokdo ví, je jeho záviděníhodná nechuť alibisticky zakonzervovat svůj vztah k překotně se rozvíjejícím a narůstajícím požadavkům doby a neuvěřitelně mladistvá potřeba nezaostávat ani za „zneklidňujícím“ vývojem informační techniky. Neprozradím, kolikrát jsem panu profesorovi nabídl a poté zprostředkoval pořízení nového, výkonnějšího a „chytřejšího“ počítače, ale budiž řečeno, že profesor Žaža naprosto bez problémů zvládl na vysoké úrovni práci postupně se třemi různými textovými editory, a to v takové míře, že poslední dva vydané učební texty (*Morfologie ruštiny II* a *Latina pro studenty východoslovanských jazyků*) edičně připravil na svém domácím počítači do konečné publikovatelné podoby prakticky bez zásahu cizí ruky. Od jeho osoby je dnes už také neodmyslitelná kapesní elektronická databanka, kterou ovládá a využívá způsobem, který jsem se v minulosti sám marně snažil napodobit.

Profesor Stanislav Žaža – to jsou pro mě také občasná, ale o to vzácnější přátelská (nic na tom, že současně většinou pracovní) posezení v jeho bytě na Cihlářské ulici, vynikající koláče a rumem vonící čaj od jeho obdivuhodně vitální a stejně laskavé a obětavé paní, společné večerní návraty Tyršovým sadem do našich nedaleko od sebe vzdálených domovů z přednášek Jazykovědného sdružení, ale třeba také společná rodinná dovolená na Cikháji, kdy jsme se s manželkou ve věku ještě velmi mladém marně snažili stačit turistickému tempu a místopisným znalostem pana profesora a jeho paní...

Jméno profesora Žaži je jistě nejen pro mě spojeno jak s pojmy erudice, pracovitost, odpovědnost, důslednost, tak také s představou o moudrosti, skromnosti, laskavosti, porozumění, přátelskosti a člověčenství. Setkávání se Stanislavem Žažou je vždy setkávání s člověkem a s nadějí.

Na další setkávání, pane profesore! Jsme s Vámi rádi.

Jiří Gazda

Doc. PhDr. Radko Purmovi, CSc., k narozeninám

Měl jsem to štěstí pracovat jistou dobu pod přímým vedením doc. Purma jako tajemník katedry v době, kdy převzal její vedení v r. 1990. Poznal jsem jemný smysl pro humor a laskavost člověka, který jinak vypadal velmi přísně, měl jsem možnost poznat i jeho důslednost, pracovitost, neúnavnost a houževnatost, jeho schopnost jasně dělit věci na ty důležité a prvotradé a na ty, které snesou odklad anebo není nutno je dělat vůbec. Prožil jsem s ním na katedře i bouřlivý rok 1989 a poznal ho jako člověka statečného, jako člověka, který se nenechá nést proudem, ale dokáže citlivě rozlišovat, co je hodnotné a co jsou prázdňá slova.

Narodil se 13. září 1924 v Hronově, maturoval na reálném gymnáziu v Náchodě v r. 1943, což znamená, že na svá vysokoškolská studia si musel počkat až na poválečné období. Po jeho příchodu studoval na Filosofické fakultě UK českou a ruskou filologii. Již v r. 1951 tamtéž obhájil rigorózní práci *Gogolův Revizor a jeho překlady do češtiny* a získává tak titul PhDr. Přicházejí léta práce na gymnáziu v Dobrušce a přechod na v té době nedávno vzniklý Pedagogický institut v Hradci Králové, kde se stává významným činitelem při formování katedry ruského jazyka a literatury, v jejímž čele stál v letech 1966 – 1969 a potom 1990 – 1991. V r. 1968 obhájil kandidátskou disertační práci na téma

K základním otázkám lexikálního minima. V r. 1982 se habilitoval pro obor teorie vyučování ruskému jazyku. Přestože určitou dobu přednášel i lexikologii, je odbornou veřejností znám a ctěn jako náš přední specialista v oblasti didaktiky ruského jazyka.

Pomezí mezi těmito dvěma disciplínami je věnováno mnoho jeho prací včetně monografie *Problematika systému kritérií pro výběr lexikálního minima* (1979). Důležitý je jeho přínos v prosazování principu komunikativnosti při cizojazyčné výuce, mnozí jej znají jako propagátora použití videoprogramů při přípravě budoucích učitelů i v hodinách cizích jazyků ve škole. Je autorem a spoluautorem řady učebnic, skript a metodických příruček, autorem četných statí ve sbornících a renomovaných časopisech doma i v zahraničí (viz seznamy jeho vybraných prací v čas. *Češtinář* – č. 1 za r. 1994/95 a č. 2 za r. 1999/2000, seznam jeho publikací za léta 2000 – 2004 vychází ve stejném periodiku přibližně současně s tímto článkem). Radko Purm byl vždy vzorným reprezentantem královéhradecké Pedagogické fakulty a české rusistické lingvodidaktiky na mnohých konferencích doma i v zahraničí. Celé generace pedagogů zaměřených na ruštinu ho znají jako pečlivého a náročného učitele. Není jistě náhodou, že autoři třídílného učebního komplexu Raduga (1996 – 1999), určeného pro střední a jazykové školy, požádali o recenzi právě doc. Purma. I dnes se oslavenec aktivně zapojuje do aktuálních diskusí o problematice lingvodidaktické přípravy budoucích učitelů ruštiny nebo do diskusí o problematice teorie učebnice cizího jazyka. Dokladem jeho neutuchající aktivity je nedávné třetí (rozšířené a upravené) vydání skript *Didaktika ruského jazyka*, napsaného ve spoluautorství se Stanislavem Jelínkem a Josefem Veselým (Gaudeamus, Hradec Králové 2003), jakož i pokračující práce na třetím dílu učebního cyklu určeného pro jazykovou přípravu budoucích pracovníků cestovního ruchu *Путешествия и встречи*, kde je R. Purm vedoucím autorského kolektivu (první a druhý díl této učebnice, které rovněž vznikly pod jubilejním vedením, již úspěšně slouží svému účelu).

Je pro mne velkou ctí zařadit se do dlouhého zástupu gratulantů a popřát panu docentu Purmovi k jeho osmdesátce co nejvíce zdraví, dobré nálady, tvůrčích úspěchů a uspokojení z vykonané i konané práce.

Jindřich Kesner